

9

SKOLEBØRN

NOVEMBER 2012

UDGIVET AF LANDSORGANISATIONEN SKOLE OG FORÆLDRE

BØRNENE LEGER OG DE VOKSNE
TESTER, NÅR BELLAHØJ SKOLE
TJEKKER BØRNEENS MOTORIK... S. 3

SKAL VI LUKKE FÆRRE UGER OM ÅRET?
EJBY SKOLE ÅBNER I FERIER OG LÆGGER
OP TIL DEBAT... S. 6

**SKOLE
OG
FORÆLDRE**

TESTEN ER EN LEG

AF CLAUS ENGELUND

FOR BØRNENE ER DET EN LEG MED HOP, KLATRING OG LØB. FOR DE VOKSNE ER DET ET TESTVÆRKTØJ, DER SKAL FINDE DE BØRN, DER HAR BRUG FOR TRÆNING, FØR MOTORISKE SVAGHEDER PÅVIRKER DERES SKOLEGANG

Det er en vigtig del af tankegangen bag projektet, at børnene skal opleve glæde ved at bevæge sig. Foto: Claus Bjørn Larsen

– Hvem vil være formand?

Fingrene ryger i vejret hos fire af de seks børn i gruppen. Berta får den fine titel og skal være den første, der prøver kræfter med legen.

Hun skal hoppe på samlede ben fra start til mål, et stykke på syv meter. Titika Finken, fysioterapeutstuderende, viser hvordan, mens Annette Mortensen, børnehaveklasseleder, er klar til at notere resultaterne.

Berta hopper af sted og bliver noteret for tiden 4.32. Hun får endnu en tur, bliver noteret, og så er det Miroslav, Nanna, Mikkel, Matilde og David. Alle får de to forsøg, og et par gange bliver der noteret ”let trippen” eller ”let galop”.

Næste leg foregår samme sted, hvor det nu gælder om at hoppe på ét ben. Igen får hvert barn to forsøg, der bliver noteret tid og i et par tilfælde ”støttede”.

Titika Finken samler op: – Hold da op, hvor var I gode, gode til at være med og gode til at vente på, at det blev jeres tur. Var det sjovt?

– Ja! svarer børnene som med én mund.

Ude på gangen gælder det om at spurte de fem meter hen til keglene, vende, tilbage til start, vende igen, i alt ti spurter. Nanna giver alt, hvad hun har i sig, drevet frem af de andre børns taktfaste tilråb: – Én...to...tre...fire...fem... Tiderne ligger tæt omkring 30 sekunder. Et par af drengene

”
TESTEN ER MEGET HÅNDFAST
OG KVANTIFICERET, OG JEG
ARBEJDER PÅ AT LAVE
NORMVÆRDIER, SÅ ENHVER
KAN SLÅ OP OG SE, HVAD EN
SEKSÅRIG SKAL KUNNE

har så meget fart på, at vendingerne bringer dem op på 36.

Da alle test er færdige, samler fysioterapeut Charlotte Runge børnene i en rundkreds. Hun siger: >

Berta koncentrerer sig om at hoppe på ét ben.
Foto: Claus Bjørn Larsen

Børnene fortæller Charlotte Runge, hvad der var sjovest. Foto: Claus Bjørn Larsen

› – Nu er vi færdige med at lave alle legene. Hvad synes I var sjovest?

– At hoppe, siger én. Andre bud er at hinke, at løbe frem og tilbage og at kaste med tennisbolde.

– Og hvad var det sværeste?

Flere synes, at det var sværest at kaste med medicinbolden, fordi den var tung, mens én synes det var sværest at hinke.

– Og hvornår bankede hjertet hurtigst?

– Da vi løb, er børnene enige om.

MOTORISK TEST AF ALLE I BØRNEHAVEKLASSEN

Vi er i gymnastiksalen på Bellahøj Skole i Brønshøj, der i et par timer denne fredag formiddag er rammen om en systematisk, motorisk test af samtlige børn i o.v. Børnene er delt op i fire grupper med fem-seks børn i hver og hopper, hinker, løber, springer, klatrer i ribben og kaster bolde i ni forskellige test, mens de bliver observeret og registreret. Det er en test, men for børnene er det leg, og de går op i den med liv og sjæl.

– Vi tester samtlige børn i børnehaveklasserne, forklarer Charlotte Runge. – Det foregår som leg, og det er en vigtig del af hele tankegangen bag projektet. Målet er at identificere og hjælpe de børn, der har motoriske problemer, ligesom man laver en læseprøve eller en test i matematik. Disse børn får efterfølgende tilbudt træning på skolens motorikhold, og lærere og forældre får vejledning i, hvad de kan gøre i hverdagen for at styrke børnenes motorik. Vi vil gerne være med til at fremme, at børnene oplever glæde ved at bevæge sig, så de får lyst til mere. Når et barn får en succesoplevelse med sin krop, har det betydning for hele barnets trivsel.

Den motoriske screening kører på fjerde år. Hidtil har forældre og lærere i første omgang udfyldt spørgeskemaer, der skulle vise hvilke børn, der havde behov for motorisk træning, hvorefter disse blev testet. Testen var af en type, der kun kunne udføres af fysioterapeuter. Den afslørede, hvad der var af motoriske problemer blandt børnene. 33 ud af 176 børn i de to sidste årgange gennemgik derefter et træningsforløb i ti uger. Bagefter blev disse børn testet igen, og 88 procent af dem havde forbedret deres motorik.

SKOLEBESTYRELSEN FOKUSERER PÅ BEVÆGELSE

– Den motoriske screening er en del af skolens samlede strategi for bevægelse og indlæring, siger formanden for skolebestyrelsen, Morten Damgaard Andersen.

– Den er tænkt ind i strategien, som ofte er på dagsordenen i skolebestyrelsen.

– Men vi har ændret forløbet, forklarer Charlotte Runge. – Bellahøj Skole er udpeget som idrætsskole i Københavns Kommune. Det betyder, at skolen får en særlig bevilling og skal indtænke bevægelse overalt i dagligdagen og indlæringen og har en forpligtelse til vidensdeling. Så vi går nu efter at lave et forløb, der ikke kræver særlige fagfolk af min type, men kan gennemføres af lærerne og forældrene. Testen i dag er meget håndfast og kvantificeret, og jeg arbejder på at lave normværdier, så enhver kan slå op og se, hvad en seksårig skal kunne. Hvor hurtigt det skal gå at hoppe syv meter med samlede ben, f.eks.

TRÆNINGEN ER EN LEG

Når testen har identificeret børn med motoriske mangler, deles de op. Børnene med lette motoriske vanskeligheder får ikke et decideret træningsprogram, men forældre og lærere bliver vejledt i at være opmærksomme på at tilskynde dem til at bevæge sig mere i hverdagen. Børnene med svære motoriske problemer får tilrettelagt et seksugers intensivt træningsforløb, der retter sig præcist mod deres behov.

– De får træning, men vi holder hele tiden på den legende tilgang. De skal opleve glæde ved at bevæge sig, de skal grine, have det sjovt og føle, at de leger. Når de så oplever, at det lykkes for dem her, går de ud og gør det i skolegården bagefter.

Som fysioterapeut kan Charlotte Runge identificere nogle af de sansemæssige mangler bag børnenes motoriske vanskeligheder. F.eks. er det svært at deltage i visse lege, når den indre balancesans ikke fungerer fuldt ud.

– Men det er også et problem, når jeg som fysioterapeut skal udpege de børn, der har brug for mest opmærksomhed. Lærerne kender børnene og er bedre til at vurdere om den dreng, jeg finder motorisk svag, nu også virkelig har brug for særlig træning. Måske han på alle andre områder er fint med. Og måske han bare har brug for ekstra opmærksomhed i det daglige, så han kommer mere med motorisk. Jeg har meget fokus på deltagelsen – deltager børn socialt og i lege på lige fod med kammeraterne, er det jo ikke sikkert, at den motoriske usikkerhed er et problem. Derfor er det vigtigt, at lærerne kommer til at overtage opgaven,

FYSIOTERAPEUT TIL OPSTART

Charlotte Runge er børne- og idrætsfysioterapeut og har en bachelorgrad i idræt. Hun driver virksomheden "Motorikcenter", se www.motorikcenter.dk, hvorfra man kan hente artiklen "Motorisk screening ved skolestart" om projektet på Bellahøj Skole.

eventuelt i samarbejde med sundhedsplejersken, som p.t. er ansvarlig for den motoriske screening. Min rolle er derfor nu at kvantificere og standardisere test og træningsforløb og lave vejledninger, så skolens almindelige personale kan køre det videre.

ERFARINGER TIL ANDRE

– Som idrætsskole har vi fem ugentlige idrætstimer i alle klasser og en mulighed for at vælge et særligt idrætsspor i overbygningen, siger Morten Østergaard, leder af skolens idrætsafdeling. – Vi har fokus på idræt, bevægelse og sundhed og udvikler bevægelse i alle former for indlæring. Det har stor betydning, hvis et barn har motoriske vanskeligheder. Det gør det svært at deltage i leg, barnet kan have svært ved at sidde stille, eller svag finmotorik gør det svært at skrive pænt. Vores opmærksomhed omkring motorikken har gjort det muligt for os at samle mange børn op, der ellers ville få faglige vanskeligheder i skolen. Og måske på den lange bane kunne gøre barnet inaktivt, føre til overvægt og livsstilssygdomme.

Morten Østergaard forklarer, at kommunens bevilling til idrætsskolen i første omgang finansierede screeningsprojektet, som Charlotte Runge blev hyret til. – Men når det er sat på skinner, kommer det mest til at hvile på lærerne og forældrene. Opstarten kræver, at lærerne får et kursusforløb med Charlotte Runge, og jeg ved, at hun er ved at udarbejde materiale, som andre skoler kan bruge, hvis de ønsker at lave et lignende forløb. Der er også apps til smartphonen i støbeskeen, som har til hensigt at gøre et projekt som dette lettere at udføre. For andre skoler er det derfor oplagt at overtage vores erfaringer. Det koster noget at starte op, men så snart det kører, klarer skolens almindelige personale langt det meste. ■